

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 29 sierpnia 2024 r.

Znak: WZPS-5.431.2.18.2024.MA

**Pan
Sławomir Jasek
Burmistrz Morynia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 3 – 5 lipca 2024 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Moryń. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Miejskiego w Moryniu, Plac Wolności 1 oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu (podmiocie organizującym pracę z rodziną) ul. Szeroka 12.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, na podstawie upoważnienia Nr 72/2024 z 4 czerwca 2024 r., w składzie: Małgorzata Andraszkiwicz – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Sylwia Buczkowska – główny specjalista.

Kontrolą objęto sposób realizacji wybranych zadań z zakresu wspierania rodziny, w szczególności zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 5 lipca 2024 roku.

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Moryniu oraz oświadczeń złożonych przez Pana Sławomira Jaska Burmistrza Morynia.

Akta kontroli 1-11

Działalność Gminy Moryń w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie ³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie analizy sposobu realizacji przez Gminę Moryń następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bez wsparcia asystenta – monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych bez wsparcia asystenta

Na dzień kontroli na terenie gminy funkcjonowały dwie rodziny, u których pracownik socjalny zdiagnozował w wywiadzie środowiskowym niewydolność opiekuńczo – wychowawczą, a które nie współpracowały z asystentem rodziny (tab. 2).

Tab. 2.1– rodzina pod nadzorem kuratora sądowego od grudnia 2023 roku, wychowuje dwoje dzieci w wieku szkolnym. Ośrodek zaproponował rodzicom współpracę z asystentem, rodzina odmówiła. Na dzień kontroli sytuację w rodzinie monitorował pracownik socjalny, który współpracował z kuratorem sądowym. Rodzina korzysta także ze wsparcia psychologicznego.

Tab. 2.2 – rodzic samotnie wychowuje dziecko w wieku szkolnym. Asystentura w rodzinie trwała do 2018 r. Rodzic podjął leczenie odwykowe, na dzień kontroli utrzymuje abstynencję i pracuje zawodowo. Pracownik socjalny monitoruje sytuację w rodzinie i współpracuje z kuratorem sądowym.

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem

W kontrolowanym okresie na terenie gminy funkcjonowała jedna rodzina, która w ocenie ośrodka znajdowała się w sytuacji kryzysowej ze względu na częste zmiany miejsca pobytu. (tab. 6 poz. 1). [tekst wyłączony z jawności] Decyzją sądu dziecko urodzone w szpitalu zostało umieszczone w pieczy zastępczej. Matka dziecka na dzień kontroli nie przebywała na terenie Gminy Moryń.

W okresie kontrolowanym na terenie gminy nie było innych przypadków rodzin z dziećmi, które znalazły się w sytuacji kryzysowej np. z procedurą Niebieskie Karty, z problemem uzależnienia lub chorobą.

W analizowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Akta kontroli 12-55

2. Rodziny objęte wsparciem asystenta.

Na dzień kontroli w gminie zatrudniony był jeden asystent rodziny, który swoim wsparciem obejmował 7 rodzin z 14 dzieci. W okresie objętym kontrolą asystent współpracował z 14 rodzinami.

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15”. W związku z tym należy stwierdzić, że liczba asystentów w Gminie Moryń była adekwatna do potrzeb gminy. W kontrolowanym okresie, na terenie gminy nie było rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem przez sąd.

Wsparcie asystenta dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej 8 rodzin objętych wsparciem w kontrolowanym okresie (tab. 3 poz. 3, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14).

Przeanalizowano sposób przydzielenia asystenta rodzinom. We wszystkich przypadkach przydzielenie nastąpiło zgodnie z procedurą opisaną w art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analizie poddano 16 planów pracy, które zawierały określone w przepisach elementy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną. Analizie poddano 24 oceny sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. Wszystkie sporządzono w terminie określonym w przepisach i przekazano podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.

Praca asystenta została poddana analizie także pod względem merytorycznym. We wszystkich analizowanych przypadkach asystent podejmował działania adekwatnie do celów postawionych w planach pracy z rodzinami. Działania nakierowane były na wszystkich członków rodzin, zgodnie z ich możliwościami i potrzebami. Asystent współpracował z instytucjami oraz organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Dokumentacja asystenta była prowadzona rzetelnie.

Zespół kontrolny bardzo wysoko ocenił pracę merytoryczną asystenta rodziny.

Akta kontroli 56-120

Wsparcie asystenta dla kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W okresie kontrolowanym do ośrodka nie wpłynął wniosek o objęcie kobiety w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zgodnie z oświadczeniem Burmistrza Morynia, czterem rodzinom wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące im zgodnie z art. 4 ustawy „Za życiem”.

Rodziny nie skorzystały ze wsparcia asystenta, przekazano lokalny informator odnośnie przysługujących uprawnień w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Akta kontroli 121-123

3. Praca z rodziną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

Art. 10 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że: „praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną”. Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało łącznie 13 dzieci z 8 rodzin. Asystent współpracował z dwoma rodzinami, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej (tab.2 poz.11,14). W pozostałych przypadkach rodzice wkrótce po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej pozbawieni zostali władzy rodzicielskiej, rodzic nie żył lub też władza rodzicielska została zawieszona ze względu na przebywanie rodzica poza granicami kraju.

Analiza dokumentacji wskazała, że podmiot organizujący pracę z rodziną podejmował właściwe działania przed i po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

W badanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do ośrodka wpłynęło łącznie 11 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Asystent osobiście uczestniczył w 3 posiedzeniach, w pozostałych natomiast uczestniczył pracownik socjalny.

Akta kontroli 56-120

4. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Zgodnie z oświadczeniem burmistrza, Gmina Moryń zapewnia mieszkańcom następujące formy wsparcia:

- nieodpłatna pomoc prawna na terenie Urzędu Miejskiego w Moryniu raz w tygodniu,
- poradnictwo psychologiczne w Urzędzie Miejskim w Moryniu, raz w miesiącu w godzinach popołudniowych, a także możliwość kontaktowania się z psychologiem online,
- terapeuta uzależnień dla osób z problemem uzależnienia oraz osób stosujących przemoc, a także doświadczających przemocy, pomoc świadczona jest na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu dwa razy w miesiącu w godzinach popołudniowych,
- pomoc psychologa, pedagoga i pedagoga specjalnego w Zespole Szkół w Moryniu (pomoc również dla rodziców), po wcześniejszym umówieniu jest także możliwość przyjazdu psychologa do domu.

Akta kontroli 125

5. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Moryń od 23 marca 2021 r. funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego „Iskierka”, wchodząca w struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu. Prowadzona jest w formie podwórkowej i przeznaczona dla 15 wychowanków. Kierownikiem placówki jest kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu, który spełnia kwalifikacje opisane w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli kierownik placówki uzupełnił oświadczenia wymienione w art. 25 ust. 2 pkt 3 i 4 przywołanej ustawy. Weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dokonano pół roku po objęciu funkcji kierownika ośrodka, ale w związku z tym, że poświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności było przed objęciem funkcji kierownika placówki wsparcia dziennego poprzestając na pouczeniu, by weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym dokonywać przed podjęciem zatrudnienia.

Do placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej nie stosuje się przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczących wymagań, jakie powinien spełniać budynek, w którym mieści się placówka wsparcia dziennego.

Akta kontroli 129,130

6. Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w Gminie Moryń w 19-21 maja 2021 r.

W dniach 19-21 maja 2021 roku przeprowadzono kontrolę w trybie zwykłym w Gminie Moryń. Działalność jednostki oceniono pozytywnie. Nie wydano zaleceń.

Podsumowanie ustaleń kontroli:

W działalności Gminy Moryń nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dlatego nie zachodzi konieczność wydawania zaleceń pokontrolnych.

Uprawnienia jednostki kontrolowanej:

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej ws. przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Wpis w książce kontroli:
Pozycja 6/2024

Wystąpienie otrzymują:

- 1) Burmistrz Morynia
- 2) Wojewoda Zachodniopomorski

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda

Zespół inspektorów:
Małgorzata Andraszkiwicz
Starszy inspektor wojewódzki
Sylwia Buczkowska
Główny specjalista

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Paweł Wegner

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)

Znak: WZPS-5.431.2.18.2024.MA